

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 4.2.2008
COM(2008) 62 definitief

**TUSSENTIJDZ VERSLAG VAN DE COMMISSIE
AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD**

**over de voortgang van Roemenië met betrekking tot
het mechanisme voor samenwerking en toetsing**

TUSSENTIJD'S VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

over de voortgang van Roemenië met betrekking tot het mechanisme voor samenwerking en toetsing

1. INLEIDING

Toen Roemenië op 1 januari 2007 toetrad tot de EU, werd een mechanisme voor samenwerking en toetsing opgezet¹ om het land te helpen tekortkomingen op het gebied van de justitiële hervorming en corruptiebestrijding aan te pakken en om toezicht te houden op de vorderingen op deze gebieden.

Het onderhavige verslag is het tweede rapport over het mechanisme voor samenwerking en toetsing dat door de Commissie wordt ingediend². Sinds het eerste verslag zijn slechts zes maanden verstreken. Deze periode wordt te kort geacht om de tekortkomingen volledig op te lossen en de evaluatie van afgelopen juni opnieuw uit te voeren. Daarom bevat dit verslag een feitelijke opsomming van de vorderingen zonder een formele evaluatie van de resultaten per ijkpunt. Daarnaast bevat dit tussentijdse verslag een overzicht van de steun die aan Roemenië is verstrekt op terreinen die verband houden met de ijkpunten, zodat kan worden nagegaan waar eventueel lacunes in de steun bestaan en de steun aan Roemenië kan worden geoptimaliseerd.

2. DE HERVORMING VAN HET JUSTITIËLE STELSEL EN DE STRIJD TEGEN CORRUPTIE STAND VAN ZAKEN

2.1. Vervolg op de evaluatie van juni 2007: het actieplan

Sinds het laatste verslag van de Commissie in juni 2007 is een intensieve en permanente dialoog gevoerd met de Roemeense autoriteiten in Brussel en Boekarest. Roemenië heeft de Commissie regelmatig gedetailleerde informatie verstrekt over de stand van zaken.

De Roemeense autoriteiten hebben de suggestie van de Commissie overgenomen en een actieplan opgesteld waarin wordt beschreven hoe Roemenië de doelstellingen wil verwezenlijken. De Commissie heeft hierbij geholpen door het actieplan methodologisch te evalueren. In oktober 2007 werd het gedetailleerde actieplan tijdens een overleg met de belanghebbenden goedgekeurd door de Roemeense regering en voorgelegd aan de Commissie. Het feit dat het actieplan op tijd werd opgesteld en goedgekeurd, waarvoor gezamenlijke inspanningen nodig waren en binnen een korte tijd aanzienlijke middelen moesten worden vrijgemaakt, bewijst de serieuze inzet van de Roemeense autoriteiten³.

¹ Beschikking 2006/928/EG van de Commissie van 13 december 2006 tot vaststelling van een mechanisme voor samenwerking en toetsing van de vooruitgang in Roemenië ten aanzien van specifieke ijkpunten op het gebied van de hervorming van het justitiële stelsel en de bestrijding van corruptie (PB L 354 van 14.12.2006, blz. 56).

² Het eerste verslag verscheen op 27 juni 2007 (COM(2007) 378 definitief).

³ Het actieplan is te vinden op [http://www.just.ro/Portals/0/Right_Panel/Plan%20de%20actiune/plan_actiune_en_21122007\[1\].pdf](http://www.just.ro/Portals/0/Right_Panel/Plan%20de%20actiune/plan_actiune_en_21122007[1].pdf)

2.2. Vorderingen

2.2.1. *Ijkpunt 1: Zorgen voor een transparanter en efficiënter verloop van de justitiële procedures door verbetering van de capaciteit en verantwoordingsplicht van de Hoge Raad voor de Magistratuur. Verslag uitbrengen over het effect van de nieuwe wetboeken van burgerlijke rechtsvordering en strafvordering.*

- *Na het nodige overleg met rechters, openbare aanklagers en advocaten vaststellen welke maatregelen nodig zijn (inclusief die van het in juni 2006 goedgekeurde actieplan van de Hoge Raad voor de Magistratuur) om te zorgen voor een consequente interpretatie en toepassing van de wet op alle niveaus van de rechtspraak in het hele land; toetsing van het effect van onlangs goedgekeurde wetgevende en bestuursrechtelijke maatregelen.*
- *Uitwerking en uitvoering van een rationeel en realistisch personeelsmodel voor justitie op basis van de lopende behoeftenevaluatie.*
- *Ontwikkeling en uitvoering van een herstructureringsplan voor het openbaar ministerie om de tekortkomingen bij het beheer en op personeelsgebied weg te werken.*
- *Controle van het effect van de recente wijzigingen van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering en het wetboek van strafvordering op justitie, zodat eventuele noodzakelijke corrigerende maatregelen in de geplande nieuwe wetboeken kunnen worden geïntegreerd.*
- *Verslaggeving over en controle van de vorderingen bij de goedkeuring van de nieuwe wetboeken, met inbegrip van het nodige overleg en de impact op het justitiële stelsel.*
- *Uitbreiding van de capaciteit van de Hoge Raad voor de Magistratuur voor de uitvoering van zijn kerntaken en zijn verantwoordingsplicht, met name het aanpakken van eventuele belangenconflicten en onethisch optreden van leden van de Raad. Aanwerving van gerechtelijke inspecteurs volgens de pas goedgekeurde objectieve criteria, waarbij naar evenwichtiger regionale vertegenwoordiging moet worden gestreefd.*

Met het oog op de eenmaking van de jurisprudentie hebben een reeks trainingen en vergaderingen plaatsgevonden met rechters en openbaar aanklagers van de beroepshoven, het Hoge Hof van Cassatie en Justitie en regionale en lagere magistraten. Voor 2008 zijn vergelijkbare activiteiten gepland.

In januari 2008 werd de nieuwe leiding van de Hoge Raad voor de Magistratuur verkozen. De begroting van deze Hoge Raad werd versterkt en er werden nieuwe beheersplannen gepubliceerd. In december 2007 werd de communicatiestrategie van de Hoge Raad voor de Magistratuur en de Roemeense justitie goedgekeurd⁴, waarmee wordt gestreefd naar meer transparantie binnen het justitiële stelsel. De organisatie van de Hoge Raad voor de Magistratuur werd versterkt. 245 van de 275 vacatures zijn nu ingevuld; bij het openbaar ministerie staan nog 572 vacatures open. Bij ongeveer de helft van de aanwervingen werd een adhocprocedure gevolgd om de bestaande vacatures snel in te vullen⁵. In deze gevallen werden de vacatures ingevuld

⁴ Deze strategie loopt tot 2012 en komt overeen met het actieplan. De strategie zal worden uitgevoerd door een door de Hoge Raad voor de Magistratuur te benoemen werkgroep.

⁵ Doordat Wet 304 werd gewijzigd, is voor benoemingen en ontzettingen uit het ambt van leidinggevende functionarissen niet langer de instemming van de raad van het Nationaal Instituut voor de Magistratuur vereist.

op basis van sollicitatiegesprekken en werkervaring, zonder controle van de kwalificaties en de opleiding van de nieuwe magistratuur⁶. De personeelstrategie voor het justitiële stelsel zal naar verwachting in januari 2009 gereed zijn⁷. In november 2007 is de nationale dienst voor de bestrijding van corruptie (DNA) een onderzoek gestart naar verschillende openbaar aanklagers in verband met fraude bij de aanwervingsprocedures voor belangrijke functies binnen het openbaar ministerie.

Het algemene deel van het nieuwe wetboek van strafvordering is opgesteld en werd in december 2007 na een publiek debat voorgelegd aan de relevante parlementaire commissies en de Hoge Raad voor de Magistratuur⁸. Deze wet moet nog worden aangenomen.

Naar verwachting eind 2008 zullen de rechtbanken verplicht zijn jurisprudentie op internet te publiceren (en bij te houden)⁹.

2.2.2. *IJkpunt 2: Opzetten (volgens de planning) van een Agentschap voor integriteitsbewaking dat de taak heeft vermogens, onverenigbaarheden en mogelijke belangenconflicten te verifiëren, en verplichte besluiten uit te vaardigen op basis waarvan afschrikwekkende sancties kunnen worden ingesteld.*

- *Vaststelling van wetgeving tot oprichting van een doeltreffend en onafhankelijk agentschap voor integriteitsbewaking met bevoegdheden inzake het verifiëren van vermogens, potentiële onverenigbaarheden en belangenconflicten, alsmede het vaststellen van bindende besluiten op basis waarvan afschrikwekkende sancties kunnen worden opgelegd*
- *Oprichting van een nationaal agentschap voor integriteitsbewaking en zorgen voor de nodige personele en financiële middelen zodat het zijn mandaat kan vervullen*

Het juridische kader voor het nationale agentschap voor integriteitsbewaking is in mei 2007 goedgekeurd¹⁰, maar het agentschap is nog niet operationeel. Alleen de vicevoorzitter is gekozen. Er is begonnen met voorbereidende activiteiten, aanwervingsprocedures, aanbestedingsprocedures voor infrastructuur, toewijzing van financiële middelen voor kantoren en de inrichting van een organisatie¹¹.

2.2.3. *IJkpunt 3: Op basis van de reeds geboekte vooruitgang doorgaan met het uitvoeren van professioneel, onpartijdig onderzoek naar beschuldigingen van corruptie op hoog niveau.*

- *Informatie blijven verstrekken over de staat van dienst op het gebied van professioneel en onpartijdig onderzoek naar zaken van corruptie op hoog niveau. Zorgen voor de legale en institutionele stabiliteit van het kader voor de bestrijding van corruptie, met name door handhaving van de huidige procedure*

⁶ Deze sollicitatieprocedure wordt met ingang van 1 juni 2008 bij GEO 100/2007 afgeschaft.

⁷ Activiteit 1.4 van deel V van het actieplan. Daarnaast werd een nieuw organigram voor het openbaar ministerie goedgekeurd (Besluit nr. 2477/C/1.10.07).

⁸ De Hoge Raad voor de Magistratuur wordt niet systematisch door de minister van Justitie vooraf geraadpleegd over wetgeving die van belang is voor het justitiële stelsel. De Hoge Raad voor de Magistratuur zou zijn rol als hoeder van het Roemeense recht beter kunnen uitoefenen indien een dergelijke systematische raadpleging wel plaatsvindt.

⁹ Punt 2.1 van deel II van het actieplan.

¹⁰ Wet 144/2007 van 25 mei 2007.

¹¹ Om de opzet van het agentschap te versnellen, heeft de regering nooddecreet 138/6.12.2007 goedgekeurd.

voor de benoeming en de ontzetting uit hun functie van de algemene openbaar aanklager van Roemenië, de hoofdaanklager van de DNA en andere hoge functionarissen op de dienst van de algemene openbare aanklager

De nationale directie voor corruptiebestrijding (DNA) heeft het afgelopen half jaar goede resultaten geboekt¹². In oktober 2007 heeft de DNA het verzoek ingediend om strafrechtelijke onderzoeken in te leiden tegen acht huidige of voormalige ministers. De Roemeense president heeft hiervoor in januari toestemming verleend¹³. Het besluit over het opheffen van de immuniteit werd genomen na een intensief juridisch en politiek debat. Het afgelopen halfjaar heeft de rechtbank verschillende zaken waarbij huidige of voormalige regeringsleden zijn betrokken terugverwezen naar het openbaar ministerie vanwege procedurefouten. In combinatie met de immuniteitskwestie heeft dit tot veel discussie en controverses geleid¹⁴. Het is niet duidelijk of de argumentatie van de rechtbank inhoudt dat het bewijsmateriaal niet toelaatbaar is, dat er nieuw onderzoek moet worden gedaan of dat het openbaar ministerie de fout kan herstellen zonder het hele proces opnieuw in gang te moeten zetten¹⁵.

In oktober 2007 heeft het Roemeense parlement een serie wijzigingen op het wetboek van strafvordering en het wetboek van strafrecht goedgekeurd. De wet tot wijziging van het wetboek van strafvordering is nog niet bekrachtigd door de president, die de wet ter herziening heeft teruggezonden¹⁶. Hiermee wordt het juridische kader voor onderzoek en vervolging in strafrechtzaken aanzienlijk gewijzigd. Strafrechtelijke onderzoeken mogen in beginsel maximaal een halfjaar duren, een verdachte mag niet worden afgetapt zonder daarvan van tevoren in kennis te zijn gesteld¹⁷ en fraude voor een bedrag van minder dan negen miljoen euro wordt voortaan beschouwd als een licht vergrijp, waarop een maximumstraf van vijf jaar staat. Deze wetwijzigingen zouden aanzienlijke negatieve gevolgen hebben voor de doelmatigheid van het strafrechtelijk onderzoek in Roemenië in het algemeen. Ook gezamenlijke onderzoeken met andere lidstaten zouden hieronder lijden, evenals terrorismebestrijding en de vervolging van grensoverschrijdende misdaad.

¹² Tussen 1 juni en 31 oktober 2007 behandelde de DNA 64 dossiers met 148 verdachten. In deze periode heeft de rechtbank 31 niet-definitieve uitspraken gedaan over 53 verdachten van DNA-dossiers. Over 31 verdachten zijn 22 definitieve vonnissen uitgesproken. 10 verdachten werden definitief vrijgesproken.

¹³ Bij regeringsdecreet nr. 95 van 4 oktober 2007, dat werd gesteund door de voormalige minister van Justitie, werd de procedure voor het opheffen van de immuniteit van ministers gewijzigd door het bestaande adviescomité te vervangen door een nieuw comité, dat uit rechters bestaat. Deze wet werd ongrondwettelijk verklaard door het Roemeense Constitutionele Hof. Na het aftreden van de minister van Justitie, die zelf betrokken is bij een van de acht zaken, en de benoeming van een interimminister in januari, heeft de president in januari zelf de immuniteit van alle verdachten opgeheven.

¹⁴ De belangrijkste reden is dat de openbaar aanklager (de DNA) zich niet zou hebben gehouden aan een recent vonnis van het Constitutioneel Hof inzake de opheffing van de immuniteit van de verdachten, waardoor ook de immuniteit van leden van de vorige regering moet worden ingetrokken. Dit nieuwe vonnis werd echter pas uitgesproken *nadat* de desbetreffende procedures waren ingeleid door de DNA.

¹⁵ Een zaak is relatief nietig in geval van procedurefouten waardoor de grondrechten van de verdachte niet wezenlijk zijn geschonden en die kunnen worden hersteld. Bij schending van de grondrechten van een verdachte is herstel niet mogelijk en wordt de zaak absoluut nietig verklaard en terugverwezen naar het openbaar ministerie, die het onderzoek moet overdoen.

¹⁶ Als opnieuw vóór de wet wordt gestemd, is de president op grond van artikel 77 van de Roemeense grondwet verplicht de wet te bekrachtigen.

¹⁷ Wanneer dit niet gebeurt, is het onderzoek ongeldig.

Het openbaar ministerie kan niet langer technische evaluaties van de belastingdienst gebruiken om de omvang van de schade te bepalen¹⁸.

2.2.4. *Ijkpunt 4: Verdere maatregelen nemen ter voorkoming en bestrijding van corruptie, met name bij de plaatselijke overheden.*

- *Beoordelen van de resultaten van recentelijk afgesloten voorlichtingscampagnes en, voor zover noodzakelijk, voorstellen van follow-upactiviteiten die geconcentreerd zijn op corruptiegevoelige sectoren*
- *Verslag uitbrengen over de toepassing van maatregelen om de kansen op corruptie te verminderen en de plaatselijke overheid transparanter te maken, en over de sancties tegen overheidsfunctionarissen van met name de plaatselijke overheid*

In november heeft de minister van Binnenlandse Zaken een nieuw protocol met ngo's ondertekend over het nationale agentschap voor integriteitsbewaking, nadat de uitvoering van het project aanzienlijke vertraging had opgelopen¹⁹. Bij de groene hulplijn, die aanvankelijk was bedoeld als een meldpunt voor corruptiezaken, kunnen nu ook algemene vragen worden gesteld over de werkzaamheden van het ministerie van Binnenlandse Zaken²⁰.

Met enige vertraging zijn de voorbereidingen voor een anticorruptiestrategie van start gegaan, die zich vooral zal richten op kwetsbare sectoren en de plaatselijke overheid²¹. De regering zal deze strategie naar verwachting in maart 2008 goedkeuren.

3. STEUN UIT HOOFDE VAN HET MECHANISME VOOR SAMENWERKING EN TOETSING

Roemenië heeft op het gebied van justitie en binnenlandse zaken een aanzienlijke hoeveelheid steun ontvangen, zowel uit hoofde van EU-programma's als Phare en de overgangsfaciliteit, als van de lidstaten²². Dit blijft het belangrijkste terrein voor de posttoetredingssteun van de EU: bijna de helft van de begroting voor de overgangsfaciliteit voor Roemenië wordt aan deze sector besteed, waaronder een aparte portefeuille voor projecten waarmee rechtstreeks wordt bijgedragen aan de verwezenlijking van de doelstellingen in het kader van het mechanisme voor samenwerking en toetsing.

¹⁸ Regeringsdecreet nr. 47 van 28 augustus 2007.

¹⁹ Tussen oktober 2007 en januari 2008 heeft een voorlichtingscampagne plaatsgevonden over de verbetering van de corruptiebestrijding.

²⁰ Er kon niet worden vastgesteld in welke mate het maatschappelijk middenveld nog steeds betrokken wordt bij de bestrijding van corruptie en hoe meldingen van corruptie worden behandeld.

²¹ Dit initiatief is de belangrijkste maatregel die in het actieplan werd voorgesteld met betrekking tot ijkpunt 4 (zie activiteit nr. 5).

²² Sinds 2004 heeft Phare meer dan 187 miljoen euro aan Roemenië ter beschikking gesteld voor justitie en binnenlandse zaken. De overgangsfaciliteit wordt uitgevoerd tot 2010. In het kader van de Structuurfondsen wordt bijzondere aandacht besteed en steun verleend voor de opzet van een degelijk en transparant systeem voor het financiële beheer van de EU-middelen, wat gekoppeld is aan corruptiebestrijding. Er wordt technische bijstand verleend voor de bewaking, evaluatie en controle van projecten en voor de opzet van een enkelvoudig informatiebeheersysteem voor transparante informatie over de steun en de wijze waarop die wordt besteed. TAIEX heeft een aanzienlijk aantal activiteiten georganiseerd op het gebied van justitie en binnenlandse zaken in Roemenië en heeft nog middelen gereserveerd voor toekomstige activiteiten.

De projecten op het gebied van justitie in binnenlandse zaken hebben betrekking op alle ijkpunten. Uit een gedetailleerde analyse van de sinds 2004 uitgevoerde projecten²³ blijkt dat aan sommige terreinen, zoals de justitiële hervorming (ijkpunt 1), veel middelen zijn besteed en dat de limiet in zicht komt. Ook zijn aanzienlijke middelen beschikbaar gesteld voor de opbouw van capaciteit met betrekking tot de bestrijding van corruptie op hoog niveau (ijkpunt 3) en lokale corruptie (ijkpunt 4). Sommige kwetsbare sectoren, zoals het onderwijs, hebben echter nog geen steun voor corruptiebestrijding ontvangen. Het nieuwe agentschap voor integriteitsbewaking (ijkpunt 2), dat naar verwachting pas in de eerste helft van 2008 operationeel zal worden, heeft tot nu toe weinig steun ontvangen.

De verstrekte steun is van invloed geweest op de vorderingen van Roemenië: voor de justitiële hervorming is aanzienlijke internationale steun verleend en op dit terrein zijn gestage vorderingen geboekt. De nationale directie voor corruptiebestrijding heeft ook aanzienlijke middelen ontvangen en heeft in relatief korte tijd capaciteit kunnen opbouwen voor onderzoek naar en vervolging van corruptiezaken op hoog niveau.

In de toekomst zou steun moeten worden verleend aan het nationale agentschap voor integriteitsbewaking en aan de bestrijding van corruptie. De prioriteiten en behoeften die worden beschreven in het door Roemenië opgestelde actieplan zouden rechtstreeks moeten worden aangepakt. In het algemeen zou daarbij de voorkeur moeten worden gegeven aan kleinschalige, gerichte steun waarbij rekening wordt gehouden met de absorptiecapaciteit van de Roemeense instellingen, die zelf verantwoordelijk moeten zijn voor de resultaten. Er zou moeten worden gestreefd naar een interdisciplinaire aanpak waarbij zowel rechters als het openbaar ministerie worden betrokken bij de bestrijding van corruptie op hoog niveau. Op gebieden waarop de steunlimiet is bereikt, zou de steun geleidelijk moeten worden afgebouwd.

De steun zou moeten worden voortgezet in de vorm van de uitwisseling van goede praktijken, opleiding en beurzen. Grotere projecten op het gebied van lokale corruptie zouden moeten worden aangevuld met flexibele, doelgerichte projecten op korte en middellange termijn waarmee bepaalde aspecten worden aangepakt of die zich concentreren op kwetsbare gebieden en sectoren.

Roemenië wordt aangespoord optimaal te profiteren van het aanzienlijke budget dat nog beschikbaar is via de overgangsfaciliteit en TAIEX. Deze middelen kunnen worden gebruikt voor kortdurende missies op korte termijn, maar ook voor projecten van maximaal zes maanden op middellange termijn ("twinning light").

De Commissie adviseert de lidstaten meer directe en praktische steun aan Roemenië te overwegen, in de vorm van de uitwisseling van goede praktijken, stages, beurzen en internationale partnerschappen met belangrijke organisaties zoals het nationale agentschap voor integriteitsbewaking en de nationale dienst voor de bestrijding van corruptie.

²³

Om eventuele lacunes in de steun op te sporen en ervoor te zorgen dat alle mogelijke steun beschikbaar is, bevat de bijlage bij dit verslag een overzicht van alle relevante EU- en bilaterale steun die Roemenië sinds 2004 heeft ontvangen. Dit overzicht is opgesteld op basis van de informatie die binnen de Commissie beschikbaar is en door de lidstaten verstrekte gegevens. Over individuele projecten zijn niet alle gegevens vermeld en met het oog op de leesbaarheid is de voorkeur gegeven aan gegroepeerde gegevens. Alle beschikbare gegevens zijn echter wel meegedeeld aan Roemenië. De suggesties van dit hoofdstuk zijn besproken met de Roemeense autoriteiten en worden door hen onderschreven.

4. CONCLUSIE

In het eerste jaar van zijn EU-lidmaatschap is Roemenië vorderingen blijven boeken bij het aanpakken van de zwakke punten die in de weg kunnen staan van de effectieve toepassing van de EU-wetgeving, -beleidslijnen en -programma's. Op sommige belangrijke terreinen, zoals de bestrijding van corruptie op hoog niveau, zijn overtuigende resultaten tot op heden echter uitgebleven.

Dit verslag biedt een overzicht van de technische vorderingen, maar vormt geen diepgaande evaluatie van de resultaten met betrekking tot de ijkpunten. De situatie in de praktijk is reden voor bezorgdheid, die moet worden aangepakt voordat de Commissie in juni een volledige evaluatie zal uitvoeren. Er is vertraging opgetreden bij de uitvoering van een coherente aanwervingsstrategie voor justitie (ijkpunt 1), de opzet van het nationale agentschap voor integriteitsbewaking (ijkpunt 2) en de ontwikkeling van een algemene strategie en de uitvoering van belangrijke projecten, zoals de bestrijding van lokale corruptie (ijkpunt 4)²⁴. Roemenië zou met name meer inspanningen moeten doen met betrekking tot de bestrijding van corruptie op hoog niveau (ijkpunt 3) en het handhaven van de juridische en institutionele stabiliteit van het Roemeense kader voor corruptiebestrijding.

De Commissie erkent de inspanning die is geleverd met het opstellen van een geloofwaardig actieplan, waarin de activiteiten, termijnen en instellingen worden beschreven die de ijkpunten moeten verwezenlijken, maar het actieplan moet op sommige punten meer samenhang vertonen en enkele lacunes moeten nog worden ingevuld²⁵. De Commissie stelt voor dat Roemenië het actieplan op deze punten aanpast.

ANNEX

Overview of EU Assistance provided to Romania in the area of Judicial Reform and the Fight against Corruption²⁶

Benchmark 1: Judicial Reform

EU projects have provided institutional capacity building to the Senior Council of Magistracy and the Romanian judiciary training institutions. A substantial budget was reserved for the IT

²⁴ Ijkpunt 4, activiteit 5 van het actieplan.

²⁵ Sommige juridische en politieke initiatieven zijn in tegenspraak met de doelstellingen van het actieplan. Daarnaast gaat het actieplan niet over het belangrijke thema, de juridische en institutionele stabiliteit van het kader voor corruptiebestrijding (ijkpunt 3). In het plan is ook niet vermeld of en wanneer sectorale strategieën met betrekking tot de justitiële hervorming en corruptiebestrijding zullen worden opgesteld ter vervanging van de strategieën. Het actieplan geeft te weinig detail wat lokale corruptie betreft (ijkpunt 4). In het actieplan worden enkele activiteiten en indicatoren voorgesteld waarmee de beoogde resultaten waarschijnlijk niet kunnen worden gehaald. Dit geldt met name voor de indicatoren over het lekken van vertrouwelijke informatie naar de pers (ijkpunt 3; hoofdstuk I, punt 1.2). Een studie naar de individualisering van de straffen in corruptiezaken (ijkpunt 3; hoofdstuk II, punt 1) kan slechts de eerste stap zijn in de oplossing van het probleem van de vermeende mildheid bij rechtszaken over corruptie op hoog niveau, zoals werd beschreven in het rapport van de Commissie over het mechanisme voor samenwerking en toetsing van 27 juni 2007. Het actieplan zou regelmatig moeten worden geactualiseerd en een sterk, goed functionerend coördinatiemechanisme zou streng toezicht moeten worden gehouden op de resultaten met betrekking tot de indicatoren.

²⁶ PHARE: Budgetary figures include Romanian national co-financing.
Bilateral Projects: Only larger bilateral projects are taken up in this list. In addition, various assistance missions, study visits and smaller activities have taken place.

equipment of courts and prosecutors offices. Several larger bilateral projects and a number of smaller initiatives complemented this institution-building effort. Future projects continue to focus on capacity building, on the transparency of the judicial process and address particular areas such as judiciary statistics, probation system or witness protection. Judicial Reform has been a strong focus of assistance.

Phare 2004-2006:

- Institutional Capacity Building and IT and office equipment for the Superior Council of Magistracy (several projects, ongoing: 2.4 MEUR)
- IT and Office Equipment for the Superior Council of Magistracy (Until Nov06: 600,000 EUR)
- Strengthening the institutional and legislative framework in the field of international judicial cooperation (Nov06-May08: 1,2 Mio EUR)
- Institution Building and Equipment for the National Institute of Magistracy and to the National School of Clerks (several projects, ongoing: total 5.24 Mio EUR)
- IT equipment, training and development of case management and documentation software at courts and prosecutors' offices (several projects, ongoing: total 28,72 Mio EUR)
- Assistance to set up an efficient legal aid system (Until Nov06: 1,25 Mio EUR)
- Mediation as an alternative dispute resolution (275.000 EUR until June 2007)
- Increasing the Transparency of Courts' and prosecutors' offices (Nov07-Dec08: 1 Mio EUR)
- Assistance to the High Court of Cassation and Justice: Training and Capacity Building (Nov07-Dec08: 700,000 EUR)
- Further consolidation of the institutional and administrative capacity of the Ministry of Justice (Phare 2006: 0.4 MEUR)

Transition Facility 2007:

- Unification of the Jurisprudence of Courts and Prosecutor Offices in Romania (600,000 EUR)
- Strengthening the Public Ministry's institutional capacity (170,000 EUR)
- Improving the System of Romanian Judicial Statistics (560,000 EUR)
- Strengthening the Romanian Probation System and the Inter-Institutional Cooperation on Victim Protection (570,000 EUR)
- Assistance for Enhancing the Respect of Human Rights in Prisons and Improving the Efficiency of the Romanian Penitentiary System (660,000 EUR)
- Improving the Witness Protection Capacity (250.000 EUR)

Main Bilateral Projects:

- Consulting Services for Revision of the Penal Procedure Code (Jan-Nov07: 299,500 EUR)
- Strengthening the functioning of the Romanian Judiciary and its representative body – Superior Council of Magistracy (750,000 EUR)
- Development of Judiciary Training Capacities (Mar-Nov07: 40,000 EUR)
- Several Projects on: Management and media training for magistrates, Increasing Integrity within the Judicial System,

Strengthening the Probation Service, Assistance to the Anti-Money Laundering Office, Court Management (635,000 EUR)

- The implementation of basic procedural rules for protecting the financial interests of the EU (May-Oct07: 82,000 EUR)
- Support for improving the capacity of the Ministry of Justice (36,000 EUR)
- Assistance to the National Institute for Magistracy of Romania
- Improving the Human Rights Situation in Prisons (07-08: 50,000 EUR)
- Several smaller training projects, internships, organisational audits, study visits, seminars

Main Projects with a total budget of at least 45.41 MEUR

Benchmark 2: Integrity Agency

A single large project includes support to the creation of the National Integrity Agency. Two bilateral projects complement the institution-building effort through support in related areas. Given that the National Integrity Agency will become operational only in the course of 2008, follow-up support should be considered.

Phare 2004-2006:

- Improving the fight against corruption – assistance to the National Integrity Agency and the DNA (Aug06-Jan08: 0.6 Mio EUR concerning ANI)

Main Bilateral Projects:

- Enhancing the Monitoring Role of Civil Society (88,000 EUR)
- Protection of whistleblower program

Main Projects with a total budget of at least 1.6 MEU

Benchmark 3: High-Level Corruption

Several projects supported building-up capacity at the Romanian National Anti-Corruption Prosecution Services (DNA). This support continues through smaller projects.

Phare 2004-2006:

- Improving the fight against corruption – assistance to the National Integrity Agency and the DNA (Aug06-Jan08: 1 Mio EUR concerning DNA)
- Strengthening the institutional capacity of DNA (Sept05-Feb07: 1,2 Mio EUR)
- IT equipment and software for the DNA (Until Nov06: 1,75 Mio EUR)

Transition Facility 2007:

- Enhancement of National Anticorruption Directorate Investigative Capacities (560,000 EUR)

Bilateral Projects:

- Several individual advisory missions, seminars and study visits

Main Projects with a total budget of at least 6.5 MEUR

Benchmark 4: Local Corruption

Several large EU projects are being implemented or in preparation. Bilateral support shows a particular emphasis on the area of local corruption. Several projects have been implemented with central and local administration.

Phare 2004-2006:

- Improving the fight against corruption: Corruption Awareness among central and local public administration (since Nov06: 1,6 Mio EUR)
- Supply of IT equipment for the General Directorate for Anticorruption / Ministry of the Interior (Phare 2006: 0.3 MEUR)
- Strengthening administrative mechanisms and legislation to better foster and protect the public integrity system in public administration. (Phare 2006: 1.3 MEUR)
- Strengthening the fight against corruption on the preventive side (Phare 2006: 1 MEUR)
- Corruption in the Public Administration (Sept07-: 1,2 Mio EUR)
- Development of the Anti-corruption General Directorate of the Ministry of Interior and Administrative Reform (MIRA) (Jun07-Jul08: 1,1 Mio EUR)

Transition Facility 2007:

- Building Civil Society Support against Corruption (2,5 Mio EUR)
- Bringing Anti-Corruption Capacities in the Ministry of Internal Affairs up to EU Standards (250,000 EUR)
- Strengthening the Capacity to Fight Economic and Financial Crime (200.000 EUR)

Bilateral Projects

- Resident adviser on corruption with MoI (until Jun08)
- Improving Transparency and Accountability of Local Government (ended Aug07: 135,000 EUR)
- Tackling corruption within the Customs Administration (ended Jul07: 52,500 EUR)
- Reducing corruption within the Health Sector (until Mar08: 58,500 EUR)
- National Integrity Centre (ended Aug07: 115,000 EUR)
- Romanian Youth Versus Corruption; Together against corruption; Anti-corruption educational campaign (Integrity Centres)
- Improving Romanian local government integrity (MPP) (04-06: 320,000 EUR)
- Regional Transparency Councils

Main Projects with a total budget of at least 9.9 MEUR